

מידעון

לדעת יתרי לקבל'עז

מידעון למשפחות נפגעי טרור | 1 באוגוסט 2019 כ"ט בתמוז תשע"ט | 27

והפעם על: החשך - הטיפול הרפואי ופיצוי בעת הטיפול הרפואי

מיצוי זכויות יעבץ ביטון עו"ד

4.1.2. חמי מרפא

מעבר להבראה זכאים נכים להפנייתם לחמי מרפא לצורך טיפולים רפואיים. זו סוגייה בעייתית שלא קיבלה ביטוי בחוק ובתקנות. נכים רבים טוענים כי שנים רבות לא זכו להטבה רפואית משמעותית זו בשל חוסר ידיעה והיעדר מידע מסודר על כך מהמוסד לביטוח לאומי, ועל כך יש להצטרף.

ההפניה לחמי מרפא הוסדרה בהוראה ספציפית וכיום העניין מאורגן ומסודר. יובהר כי ההפניה לחמי מרפא אינה קשורה להפניה להבראה מטעמים רפואיים לה זכאים הנכים וניתנים בנוסף על כך אלא אם כן נקבע אחרת (כך למשל רשאי הרופא המוסמך המחוזי לאשר לנכה שעבר ניתוח במערכת הלוקומוטורית, עד 14 יום בחמי מרפא, אך לא תינתן לו הפניה להבראה מטעמים רפואיים בעקבות הניתוח והאשפוז).

הטיפול בחמי מרפא מיועד לנכים הסובלים ממחלות ופציעות שפגעו במערכת הלוקומוטורית ולנכים חולי עור. מספר הימים בחמי מרפא להם זכאי נכה נקבע בהתאם לסעיפי הליקוי ודרגת הנכות שקבעה לנכה הועדה הרפואית (לפי המבחנים שבתוספת לתקנות הנכים, כפי שיתואר בהמשך) - וזאת על פי טבלה מפורטת בעניין. במידה ולנכה ישנן מספר פגיעות להן מספר סעיפי ליקוי, זכאי הנכה למספר ימים בהתאם לפגיעה או סעיף הליקוי המקנה את אחוזי הנכות הגבוהים ביותר (במידה וישנם מספר סעיפי ליקוי המתאימים לאותו איבר, יינתנו ימים בחמי מרפא לפי דרגת הנכות הכוללת לאותו איבר).

לקבוצות נכים מסוימות מאושרים ימי טיפול בחמי מרפא, מחוץ למסגרת הטבלה המחייבת. כך זכאים המיפלגים ופגועי ראש שפגיעתם הביאה לפגיעה במערכת הלוקומוטורית זכאים לעד 14 ימי טיפול בחמי מרפא בהתאם לקביעת ועדה פיזיותרפית; חולי פסוריאזיס בדרגת נכות 20% ומעלה זכאים, בהמלצת רופא עור ל-28 ימי טיפול (אותם ניתן לפצל לשניים) במרפאה המיוחדת בים המלח בלבד.

קבוצות מסוימות של נכים צריכות להמציא אישור מיוחד בטרם יאושרו להם טיפולים בחמי מרפא (כגון: נכים הסובלים ממחלות פסיכוטיות, מחלות לב ולחץ דם). ולעומת זאת קבוצות מסוימות אינן זכאיות לכך כלל (כגון: חולי אפילפסיה, כיבים פתוחים, קולוסטומיה ואחרי שבץ מוחי).

במידה ונכה אינו זכאי לחמי מרפא בהתאם לטבלה או שאינו עונה לקריטריונים הנחוצים על אף שיש בגופו פגיעה במערכת הלוקומוטורית, רשאי הרופא המוסמך לאשר לנכה בעל נכות אורטופדית, לפי שיקול דעתו ובהמלצת רופא מומחה או בהמלצת ועדת פיזיותרפיה, באופן חד פעמי ועד שנה מיום פגיעתו, עד 10 ימים בחמי מרפא (כל אישור חריג יאושר על ידי סגן הרופא המוסמך הראשי).

4.2. פיצוי בעת הטיפול הרפואי

בעת הטיפול הרפואי מאבד הנפגע את אפשרויות פרנסתו בגין תקופה זו. משום כך בא שר העבודה והרווחה והתקין את תקנות התגמולים לנפגעי פעולות איבה (פיצוי בעת טיפול רפואי), תשי"ל - 1970 אשר באות לפצות על הפסד ההשתכרות בתקופת הטיפול הרפואי, ולכן ניתן פיצוי זה ללא הגבלה של זמן וכל עוד מצוי הנכה בטיפול רפואי. פיצוי זה ניתן גם אם הנפגע שב לעבודתו אך נאלץ לחדול ממנה לצורך טיפול רפואי נוסף. את התביעה לפיצוי בעת הטיפול הרפואי יש להגיש, ככל תביעת תגמול, תוך שנה מיום עילת התביעה שכן אחרת רשאי המוסד לדחותה.

תקנות הפיצוי בעת טיפול רפואי מאמצות למעשה את התקנות הרלוונטיות העוסקות בעניין זה מתוך תקנות הנכים (טיפול רפואי), תשי"ד - 1954, בשינויים המחוייבים ובשינויים שאינם מחוייבים. נתאר להלן את ההוראות המשמעותיות מתוך תקנות אלו.

ראשית מעתיקות התקנות את ההגדרות מתקנות טיפול רפואי בשינוי משמעותי אחד, כנכה יחשב רק נפגע שהוא מעל גיל 14 שטרם נקבעה לו דרגת נכות. נפגע שגילו בין 14 ל-18 יהיה זכאי רק למחצית התגמול (במידה ולא עבד קודם לפגיעה).

התקנות קובעות כי נכה פעולת איבה יהיה זכאי בגין כל יום של ביטול מעבודה לתגמול יומי במידה והוא מובטל יום ביטול אחד, מלא או חלקי; והנכה הוכיח, להנחת דעתו של פקיד תביעות, כי בעד אותו יום הביטול לא קיבל שכר או פיצוי עבור אבטלה ממקום עבודתו או ממקור אחר; נכה עצמאי יהיה זכאי לתגמול כאשר הוכיח, להנחת דעתו של פקיד התביעות, כי ביום הביטול לא הפיק מעסקו העצמאי הכנסה העולה כדי החלק השלושים של הכנסתו החדשית הרגילה (ברור שכך הדבר אם סגר את עסקו).

הוכחת העצמאי על הפסד ההשתכרות תיעשה על ידי הצהרה בדבר הפסקת פעילות עסקית בשל פעולת האיבה, הפקת או אי הפקת רווחים, ומספר העובדים בעסק. בעל רשיון מונית או בעל משאית יקבל תגמול כאשר ימציא אישור על הפקדת הרשיון במשרד הרישוי.

שיעור התגמול לטיפול רפואי נקבע בהתאם לדירוג המנהלי לעובדי מדינה על פי מצבו המשפחתי והתעסוקתי של הנכה. אם היה מובטל רווק או נשוי ללא ילדים יקבל לפי דירוג 14 או 1 (כ-4,278 ש"ח לחודש), לעומתו אב לילדים יקבל יותר (כ-5,550 ש"ח לחודש); נכה שעבד לפני הפגיעה יקבל בתקופת הטיפול הרפואי את סכום הכנסתו הרגילה (המבוססת על ממוצע שלושה חודשים לפני הפגיעה בניכוי מס הכנסה), אך לא פחות ממה שמקבל נכה מובטל כאמור לעיל, ולא יותר מהמקסימום לאנשי המילואים. נפגעים אלו יקבלו את התגמול האמור במקום התגמול הרגיל בגין נכות.

נכה משוקם יקבל את הכנסתו הרגילה כנכה שעבד, בתוספת התגמול החודשי, אך לא פחות מהתגמול למובטל ולא יותר מהמקסימום לאנשי המילואים.

נכה שהובטל יום ביטול חלקי בלבד יקבל מחצית הסכום למובטל, בנוסף לתגמול החודשי לו הוא זכאי על פי החוק, אך בכל מקרה לא יותר מתגמול לחסר פרנסה אם הנכה זכאי לתגמול זה.

נכה שטרם הפגיעה היה עצמאי יקבל כנכה מובטל; אולם, אם עקב הטיפול הרפואי פחתה הכנסתו הרגילה יקבל הנכה את ההפרש בין הכנסתו בפועל לבין הכנסתו הרגילה (שתחושב בהתאם לשומה שהגיש למס הכנסה ומקסימום בהתאם לחישוב לאנשי המילואים).

אם המעביד ממשיך לשלם שכר עבודה לנכה שנפגע בפעולת איבה וזכאי לתגמול טיפול רפואי רשאי פקיד התביעות להורות על החזרה למעביד של השכר ששולם לנכה עד לגובה סכום התגמולים המגיעים לנכה בעד טיפול רפואי, ללא ניכוי התשלומים שהמעביד חייב להמשיך לשלם בעד הנכה מכוח חוק או הסכם, וזאת למשך שנה ברציפות.

הערה: חלק משעה שהוא פחות מ-30 רגעים לא יובא במניין; חלק משעה שהוא 30 רגעים או יותר יחשב כשעה שלמה.

נכה מאושפז במוסד מקבל 75% מתגמול טיפול רפואי של נכה שאינו מאושפז (כ-3,208 ש"ח לנכה רווק או נשוי ללא ילדים).

תגמול בתקופת הטיפול הרפואי כפוף לבדיקה של כל ההגדרות שבחוק והתאמתן לתביעה. בדיקה זו תיעשה רק לאחר אישור הרשות המאשרת בדבר היות הפגיעה פגיעת איבה ועל סמך תביעה לתגמול טיפול רפואי (חלק מההודעה על פגיעת האיבה) אליה יצורפו כל המסמכים הרלוונטיים (תעודות אי כושר עבודה חתומות על ידי רופא, אישורי השתכרות בשלושה חודשים שקדמו לתביעה או להצהרת עצמאי על עסקו והצהרת שומת מס, אישור על פגיעת איבה).

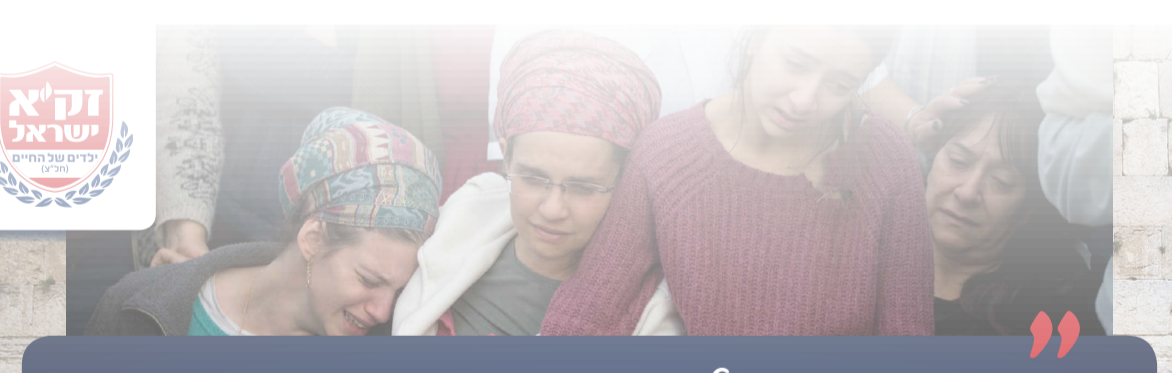
תגמול בעת הטיפול הרפואי הוא תגמול לפי חוק ועל כן החלטת המוסד לביטוח לאומי בעניין זה נתונות לערעור ככל החלטת תגמול אחרת. הערעור הוא לבית הדין האזורי לעבודה, ומשם לבית הדין הארצי לעבודה.

החומר המקצועי נלקח מתוך הספר 'נפגעי פעולות איבה' המדריך לנכים ולמשפחות הנספים באדיבות: רחוב בצלאל 10, ת.ד. 3452 רמת גן, 5213603 טלפון (רב קווי): 03-5758482, פקס: 03-5759601 www.yavetz.co.il

עומר יעבץ
עו"ד, נוטריון
yavetzad@gmail.com

ניתן לקבוע פגישת ייעוץ חנים
במשרדי זק"א
בטל' 1-800-22-30-20

אני כותבת את השורות האלה וצוֹעֵקת אותם תוך כדי בדימנות, אי אפשר פשוט אי אפשר! לא משנה כמה תנסו, לא משנה כמה מילים וחזיונות תיזרו לי, כמה שירים וריקודים כמה חזיונות, הכאב סטטי. לא לז. אין לזה נחמה

ישיבה בדרך

בשתיקה. אלמנה מלשון אילמות. אין לנו איך לנחם אותה. כמה שננסה, אי אפשר לקחת לה את הכאב. אי אפשר למצוא מילים שייקחו ממנה את הצער. אני כותבת את השורות האלה וצוֹעֵקת אותם תוך כדי, בדמעות, אי אפשר פשוט אי אפשר! לא משנה כמה תנסו, לא משנה כמה מילים וחזיונות תגידו לי, כמה שירים וריקודים כמה חזיונות, הכאב סטטי. לא זו. אין לזה נחמה.

יש השתתפות בצער. יש שתיקה שפופה וכואבת לצד המתאבל, לצד האלמנה. זה לא לוקח לה את הצער, זה רק מסב לה כתף להניח עליו את הראש ברגעים הקשים. זה רק מאפשר לה לראות שהיא לא לבד. לא בודדה. וזה מה שאנחנו עושים בתשעה באב. מראים לה' אתה לא לבד באבלך, אנחנו כאן איתך. מתאבלים וכואבים לא פחות. שמים רגע בצד את סבלנו הפרטי, וגם את הכללי. ויש לנו הרבה סבל. שותקים, מקשיבים לכאב שלך. מצטרפים אליו, מזדהים איתו. בוכים אותו. מנחמים אותך. בתוך שאר אבלי ציון וירושלים.

ואנחנו יודעים ומאמינים בכך ריבון העולמים. שתגאל אותך ואתנו מיסורינו, שתביא גאולה. שתביא נחמה. ברגע הזה ממשי. אפשר גם מחר בבוקר.

מחכים לשובו ולתחייתו של אהובנו. במדרשים רבים מתוארים ימי החורבן בתיאורים שהנפש לא יכולה לשאת. תיאורים על דם נשפך, רעב שמוציא אנשים מהדעת. חוסר אנושיות ברמת קיצונית.

זה קשה וכואב לקרוא את הסיפורים האלו וביום תשעה באב זה כל מה שאנחנו עושים. יושבים, בוכים, קוראים תיאורים מהחורבן, מתאבלים עליו. אסור ללמוד תורה, אסור להתחזק בה. צריך להזדהות ולהתמסר לכאב. לאובדן.

בגמרא מסופר שבשנים שהיו קרובות לחורבן אסרו על שימת סכינים בשולחן בזמן ברכת המזון מחשש שאנשים ידקרו את עצמם מרוב צער בזמן תפילת 'ובנה ירושלים במהרה בימינו'.

אבל גם אנחנו לא היחידים באלמונתנו. יש עוד אלמנה אחת, ישיבה בדרך. בוכיה מיום שחבר המקדש. השכינה. גם היא במקומות מסוימים נמשלה לאלמנה, שאהובה איננו. "כי רק ממני מנחם משיב נפשי" ועל אלה אני בוכיה, על השכינה, ועל כנסת ישראל, ועלינו, על אלמונת. חבר של רויאל ספר לי על חידוש ששמע מפיו. ביום תשעה באב אנחנו מתאבלים, לא רק על מה שאבדנו אנו אלא על מה שאיבד הקב"ה בעצמו. אנחנו בעצם משתתפים בצערו של ה' על חורבן ביתו הפרטי. איך משתתפים בצערו של ה' ובמה זה מועיל?

איכה ישיבה בדרך... הייתה כאלמנה. פסוק מתוך מגילת איכה. אנחנו ערב תשעה באב. תכף נקרא על האלמנה הזאת. ישיבה בדרך. כל מחשבותי השנה מכוונות כנגד אותה המילה. אלמנה. כל רגע נתון של חיי אני חשה אותה. את המילה הזו. את המשקל הכבד המונח עליה. וגם את הבדד שלה. ישיבה בדרך. וזה לא משנה כמה יהיו סביבה. היא יושבת בדרך. אני לא האלמנה היחידה. יש עוד רבות כמוני. ובהיבט הכללי יותר גם כננו, במקומות רבים נמשך לאלמנה. כנסת ישראל משולה לאלמנה. האהוב שלה עזב יום אחד והשאיר אותה לבד. וכולם סביבה היו שבורים ומוזעזעים. לאחרונה סיפרה לי חברה, שהתאלמנה מעט אחריי שביום בו בעלה נרצח התהלכו ביישוב שלה אנשים עם ראש שפוף, לא הביטו אחד לשני בעיניים, לא אמרו שלום. האוירה הייתה כבדה ושקטה. התאבלו.

אחד מאותם חברי היישוב אמר לה שברגעים אלו הוא הבין, איך הרגישו בשעת חורבן הבית, ואיך אמורים להרגיש בתשעה באב.

אנחנו אלמנה. אנחנו יתומים. אנחנו בודדים.

נכתב ע"י יעל שובה, אלמנתו של הקדוש הרב רזיאל שובה הי"ד

מוגש כשירות לציבור ע"י זק"א ישראל הפועלים תומכים ומסייעים למשפחות השכול ונפגעי פעולות איבה